

Koehandel

Korte beschrijving van het spel

Koehandel bestaat uit 10 dierenkwartetten en 55 geldkaarten. De dierenkwartetten hebben waarden variërend van 10 tot 1000. De geldkaarten hebben een waarde van 0 (blufkaart), 10, 50, 100, 200 of 500. De bedoeling van het spel is dat iedere speler complete dierenkwartetten met zo hoog mogelijke waarde probeert te verzamelen. Dat kan door op de 'veiling' te bieden of door 'koehandel' te drijven, waarbij stevig gebluft mag worden. Wie aan het eind van het spel de meeste punten heeft, is winnaar.

Aan het begin van het spel krijgen alle spelers startgeld. De speler die aan de beurt is draait een dierenkaart om van de stapel in het midden. Hij 'veilt' deze kaart. De andere spelers mogen bieden. Degene die het hoogste biedt mag de kaart hebben, tenzij de veilingmeester de kaart zelf wil hebben. Dan betaalt hij de hoogstbiedende het geboden bedrag.

Een volledig kwartet levert punten op. Het kippenkwartet is bijvoorbeeld 10 waard en het schapenkwartet 250. Het totaal aantal kwartetten, los van de waarde, is heel belangrijk. Heb je namelijk drie kwartetten, dan wordt het totaal van je punten verdrievoudigd. Op die manier is het zowel aantrekkelijk om meer kwartetten met een lagere waarde te sparen als minder kwartetten met een hogere waarde. Voor de spelers is het dus voortdurend afwegen.

Naast veilen kan er 'gekoehandeld' worden. Spelers met dezelfde dierenkaarten kunnen elkaar uitdagen en handelen: degene die de ander uitdaagt legt een bundel geld gesloten op tafel (zie hier de functie van de blufkaarten). De uitgedaagde legt ook geld gesloten op tafel. Daarna worden de stapels blind overgedragen. Degene die het meest geboden heeft, krijgt het dier/de dieren van de ander. Soms wordt een 'ezelkaart' getrokken. Met deze kaart komt voor iedereen nieuw geld in de race. De bedragen waarmee geboden en gehandeld kan worden, worden nu ook groter. Spelers moeten voortdurend elkaar in de gaten houden: iemand die veel betaalt voor een dierenkaart, heeft vervolgens weinig in handen om te handelen: een andere speler grijpt zijn kans!

Koehandel en rekenen-wiskunde

In Koehandel komt zo'n beetje de hele rekenvaardigheid in het gebied tot ± 5000 op een betekenisvolle manier aan de orde. Schattend rekenen, vermenigvuldigen (met ronde getallen), getalbegrip (steeds hoger bieden, inschatten), bedragen samenstellen, vergelijken en bij elkaar optellen. Ook het rekenen met verhoudingen komt aan de orde: twee kwartetten leveren het dubbele op van hun totale waarde, drie kwartetten het drievoudige. Kijk je als leraar mee over de schouder van de kinderen als ze aan het spelen zijn, dan kom je heel wat te weten over hun inzichten en rekenvaardigheid. Je ziet niet alleen wat ze kunnen, maar ook hoe ze denken en redeneren.

Een gesprek over het spel en handige spelstrategieën biedt mooie mogelijkheden tot wiskundig redeneren: is het nu handig om meer kwartetten met een lagere waarde te hebben dan enkele met een hoge waarde? Wanneer is dat handig? Welke manieren van bieden hanteer je en waar let je dan op bij je tegenstander? Hoe zorg je dat je voldoende biedt en toch niet al je geld kwijtraakt?

Wat vinden ze er zelf van?

Koehandel is voor kinderen een echt populair gezelschapsspel. Ze hebben niet in de gaten dat ze ongelooflijk veel aan het rekenen zijn. Het tegen elkaar opbieden, een beetje bluffen en in transactie al dan niet van elkaar winnen geeft het spel iets spannends en gezelligs. Of, zoals Jorik het formuleerde: 'Mogen we koehandelen, cool!' Het spel duurt vrij lang en vaak moet het uit tijdgebrek voortijdig afgebroken worden. De kinderen en de leraren vinden dit een nadeel. Om dit probleem te voorkomen, kunnen vooraf alvast enkele dierenkaarten verdeeld worden, zodat het bieden wat minder tijd in beslag neemt.

Iets voor de rekenles?

Koehandel zou eigenlijk in elke groep 5-8 aanwezig moeten zijn. De spelregels lijken aanvankelijk wat ingewikkeld, maar laat de uitleg maar aan de kinderen over. Zij vertellen het wel door aan elkaar. Zoals gezegd neemt het spel veel tijd in beslag, maar daar staat tegenover dat het zo veel mogelijkheden biedt om belangrijke rekeninzichten en -vaardigheden te oefenen dat het maken van veel werkbladen niet opweegt tegen één spelletje Koehandel.

Gegevens

Materiaal:	Koehandel
Doelgroep:	vanaf groep 5
Aantal spelers:	3-5
Duur:	± 45 minuten.
Uitgeverij:	Ravensburger
Prijs:	$\pm 9,95$ euro
Te koop bij:	Spel- en speelgoedwinkels
Meer informatie:	www.vlaams-spellenarchief.be

Noot:

Met deze rubriek willen we een mooie verzameling geschikte rekenspellen en spelsuggesties opbouwen. Heeft u zelf nog spelsuggesties bij dit spel, of kent u spellen die in deze rubriek zouden passen, mail dan naar: a.noteboom@slo.nl